

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace výuky mikroskopické morfologie v hematologii zavedením internetové virtuální interaktivní metody

*E. Faber, T. Szotkowski, V. Kajaba, J. Juráňová, P. Flodr,
V. Procházka, T. Papajík, A. Hluší, J. Vondráková a V. Důjková
Univerzita Palackého v Olomouci*

Konference MEFANET 2009, Brno, 25.-27.listopadu 2009

*Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním
fondem a státním rozpočtem České republiky.*

Důvody pro přípravu projektu

- Při výuce stále ještě převládá teorie nad praxí
- Možnost rozšířit praktickou výuku hematologické morfologie klasickými postupy je limitovaná prostorově, technicky a časově
- Připravuje se zahájení výuky zdravotních laborantů na Fakultě zdravotních věd Univerzity Palackého

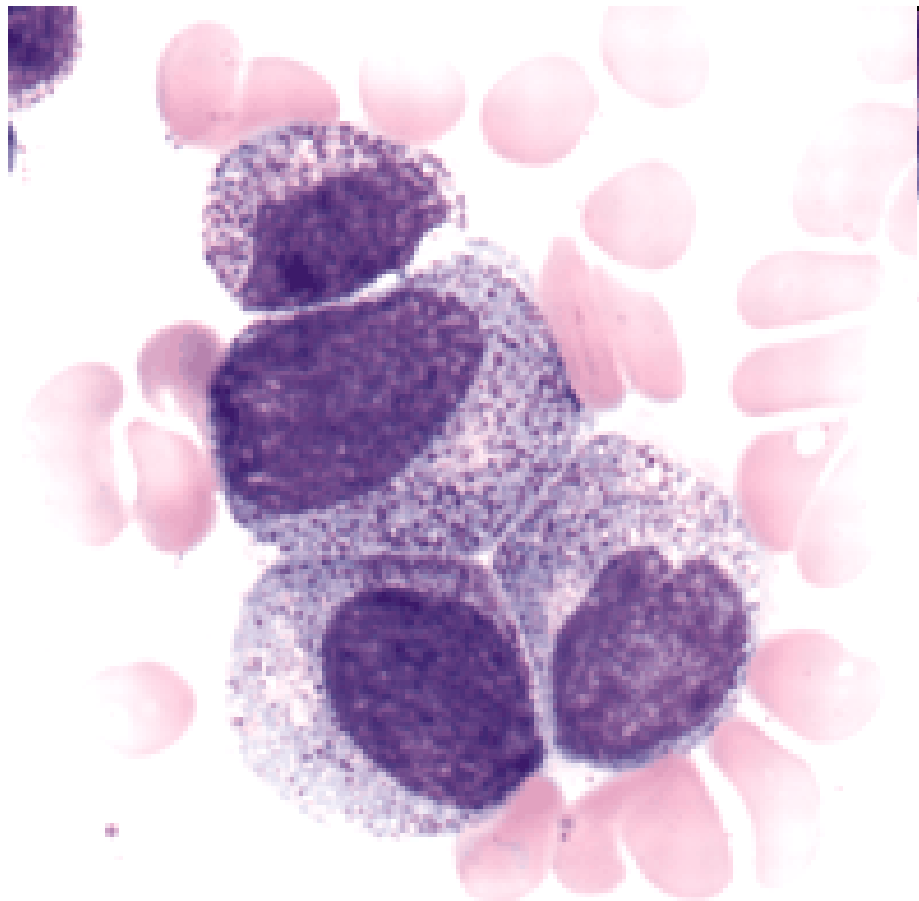
Klasická výuka hematologické morfologie

Existující možnosti na internetu

- Většinou pro hematology:
- <http://ashimagebank.hematologylibrary.org/>
- <http://www.leukemia-net.org/content/diagnostics/diagnostics/morphology/>
- <http://portal.med.muni.cz/clanek-404-telehematologie-spolecne-reseni-pro-edukacni-obrazovy-archiv-a-vzdalene-konzultace.html>
- Kazuistiky
- Pro studenty zaměřením na EKG, RTG a patologické nálezy, kazuistiky a tutoriály
- Možnost testování
- <http://noe.upol.cz/>

Obvykle dostupné obrázky

The banner features a background of numerous red blood cells, appearing as bright red, biconcave discs. The text "American Society of Hematology" is written in a white, sans-serif font at the top, and "image bank" is written in a larger, bold, white, sans-serif font below it.

**American Society of Hematology
image bank**

ASH Image Bank Collections

Normal and Reactive Bone Marrow

Processing of bone marrow specimens (7 image sets)

Normal bone marrow architecture (8 image sets)

Hematopoiesis and normal marrow cells (17 image sets)

Reactive/benign disorders of specific cell series (11 image sets)

Granulocytic hyperplasia/granulocytic hypoplasia (5 image sets)

Erythroid hyperplasia/erythroid hypoplasia (4 image sets)

Acute Lymphoid Leukemia

Precursor B-cell Acute Lymphoblastic Leukemia (21 image sets)

Precursor T-cell Acute Lymphoblastic Leukemia (6 image sets)

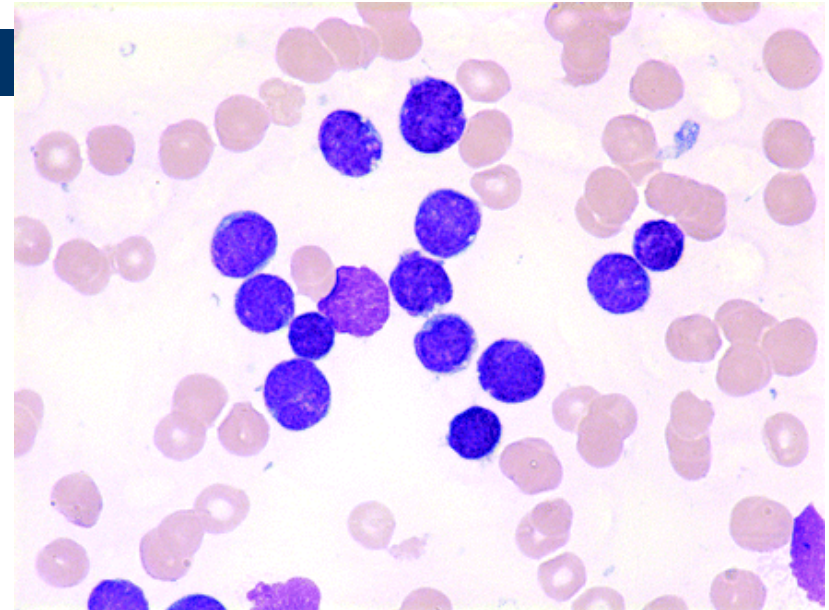
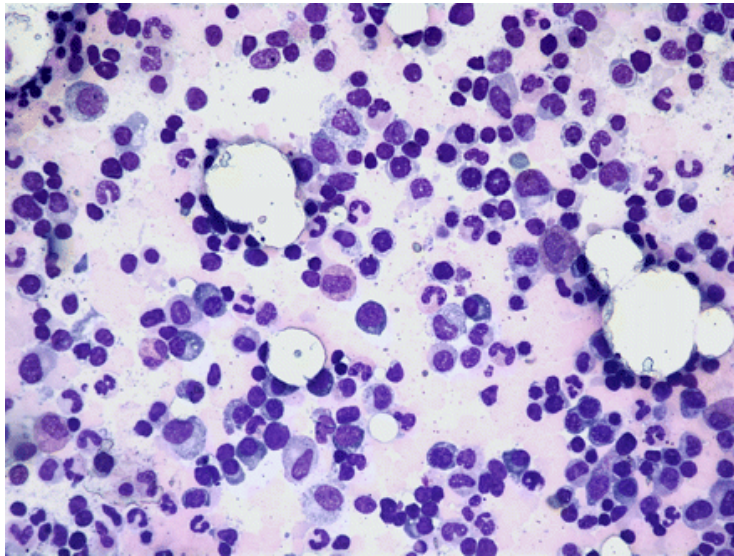
Myeloid Neoplasms

Myeloproliferative Diseases (39 image sets)

Myelodysplastic/myeloproliferative Disease (13 image sets)

Myelodysplastic Syndromes (41 image sets)

American Society of Hematology
image bank

Figure 1. Plasma cells may be mildly elevated in the bone marrow in response to a variety of conditions, including infection, autoimmune disease, hypersensitivity reactions, toxic exposure, and malignancy.

An atlas of cells with consensual nomenclature by the WP10 Morphology Faculty

Image 1

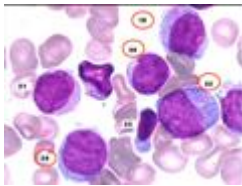

Image 2

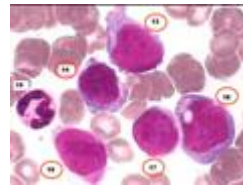

Image 3

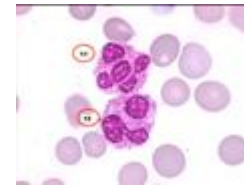

Image 4

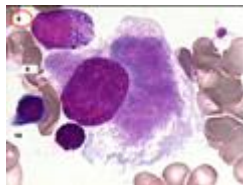

Image 5

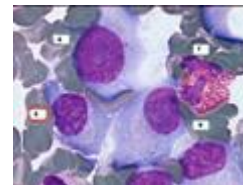
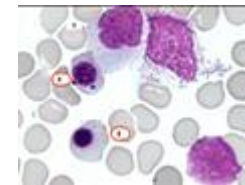

Image 6

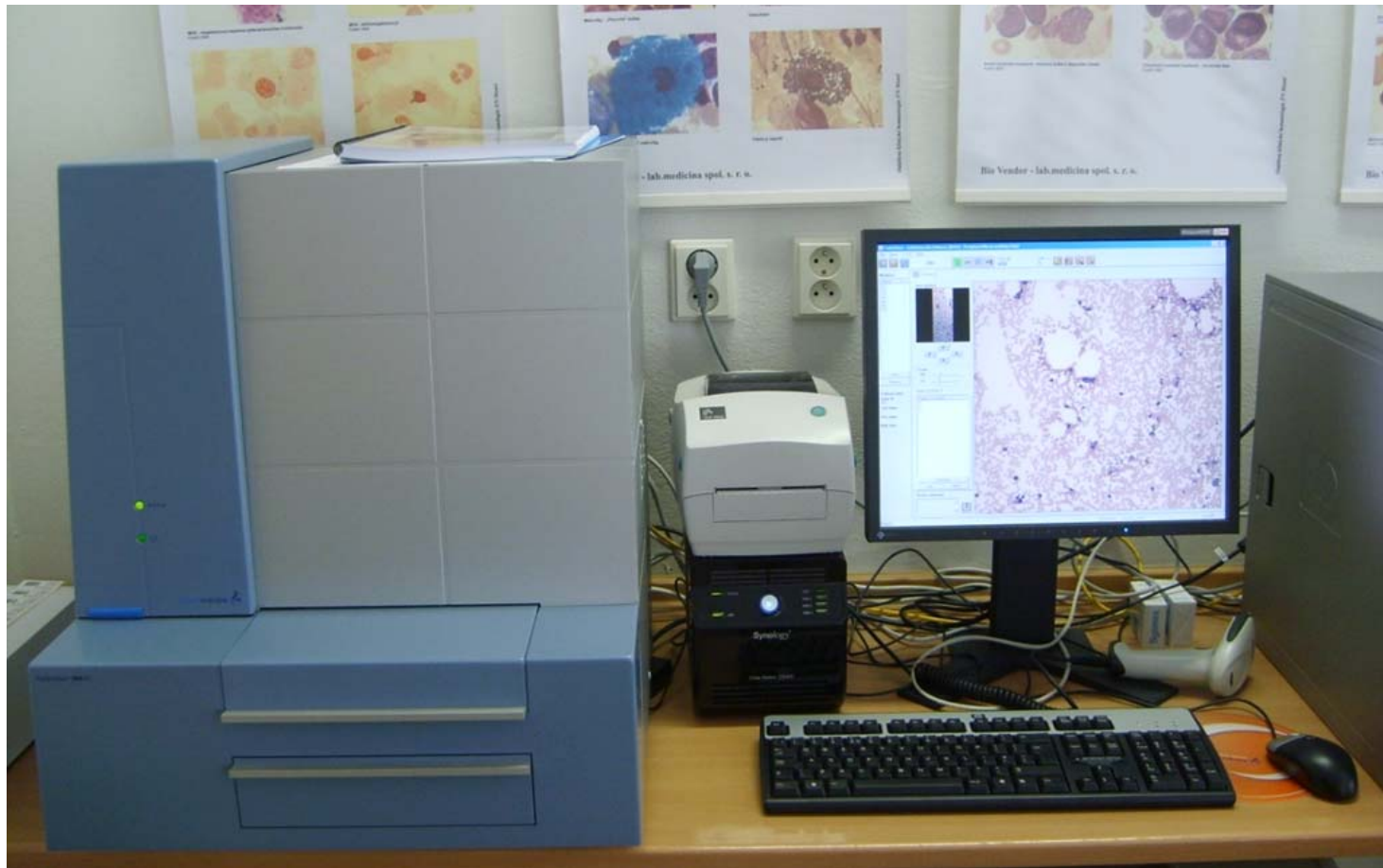

Nové technologie

- DM 96 a Expert viewer firmy Sysmex
- Dot Slide firmy Olympus
- Nikon Coolscope

- Možnost kombinace s telekomunikačními systémy (on-line konzultace a telekonference)

Cella Vision DM 96

Cella Vision DM 96

Cella Vision DM 96, nález z periferní krve

CellaVision - CellaVision DM Software (DM96) - Peripheral Blood and Body Fluid

File View Tools Help

Idle Order: 563 Slide: 1

Worklist

Order ID	S
563	1

Open Remove

Patient data
Order ID: 563
Last name: makrocytoza
First name: stomatocyt
Birth date:

WBC RBC Sign Slide

RBC

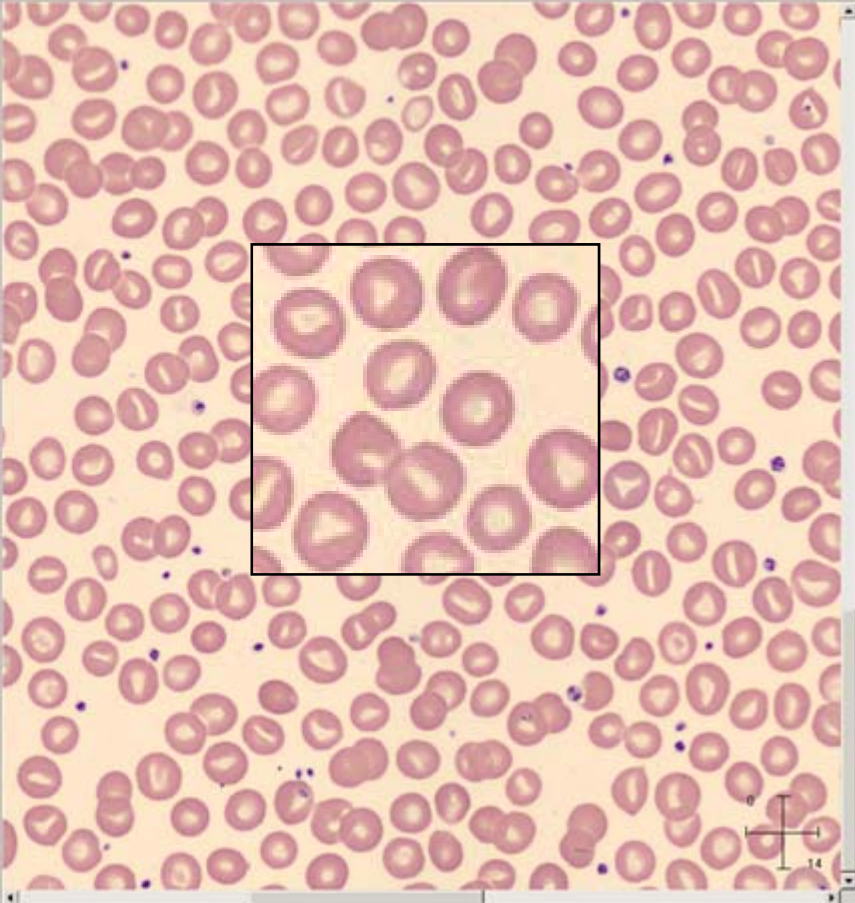
Report all as 0 - normal
 Use characterization

	0	1	2	3	%
Polychromasia	0	●	○	○	0.2
Hypochromasia	0	●	○	○	0.0
Anisocytosis	3	○	●	●	32.6
Microcytosis	0	●	○	○	0.4
Macrocytosis	3	○	●	●	32.6
Poikilocytosis	0	●	○	○	0.3
Target cells	○	○	○	○	
Schistocytosis	○	○	○	○	
Helmet cells	○	○	○	○	
Sickle cells	○	○	○	○	
Spherocytosis	○	○	○	○	
Elliptocytosis	○	○	○	○	
Ovalocytosis	○	○	○	○	
Tear drop cells	○	○	○	○	
Stomatocytosis	○	○	○	○	
Acanthocytosis	○	○	○	○	
Echinocytosis	○	○	○	○	
Howell-Jolly	○	○	○	○	
Pappenheimer	○	○	○	○	
Basophilic stippling	○	○	○	○	
Parasites	○	○	○	○	

Number of RBCs used for pre-characterization: 1207

Reset to Precharacterization
Exclude RBC Analysis

RBC comment

Cella Vision DM 96, nález z kostní dřeně

CellaVision - CellaVision DM Software (DM96) - Peripheral Blood and Body Fluid

File View Tools Help

Idle Order: 010 Slide: 1

Worklist

Order ID	S...
001	1
002	1
003	1
004	1
005	1
006	1
007	1
008	1
009	1
010	1

Navigation

Zoom: 10x / 50x

Region of Interest

Region	Comment
R1	
R2	
R3	
R4	

Scan comment

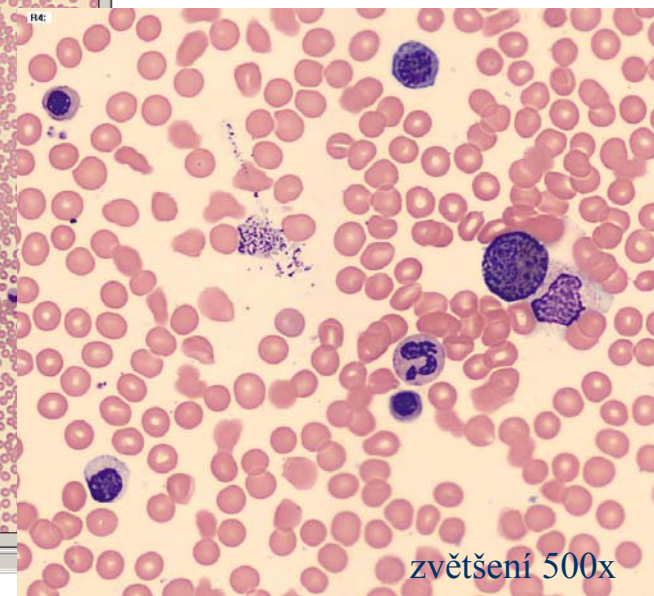
Ready | Juranova | Kostni_dren

Default Scan Area

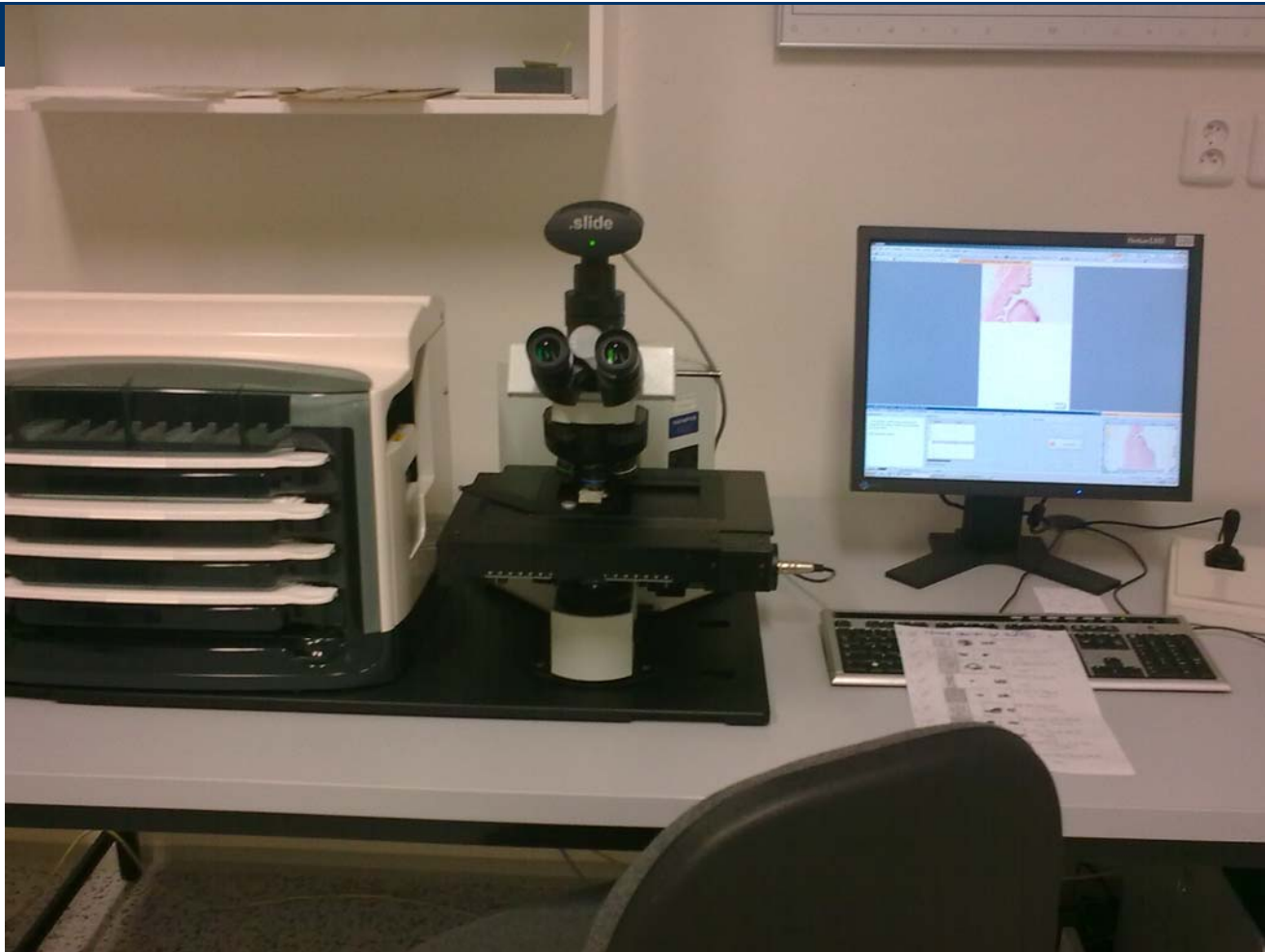
Min Max

X: 10 (mm) 16.67 (mm)

Y: 17.83 (mm) 28.83 (mm)

Zařízení pro virtuální mikroskopii Dot Slide

Dotazník

- Otázky:
- 1. Máte zájem rozšířit si znalosti mikroskopické morfologie v hematologii?
- 2. Zvýšil by se Váš zájem o mikroskopickou morfologii v hematologii pokud by její výuka byla zajištěna samostudiem e-learningovou metodou na webovém portálu?

Dotazník - výsledky

- Vyplněný dotazník odevzdalo 50 respondentů 5. a 6. ročníku všeobecného lékařství LF UP
- Obě otázky zodpovědělo záporně 28% respondentů
- 1. otázku zodpovědělo záporně a 2. otázku kladně 24% respondentů
- Obě otázky zodpovědělo kladně 48% respondentů
- Lze konstatovat, že myšlenka zavést e-learning hematologické morfologie má u studentů podporu

Struktura projektu

- Internetový portál virtuální hematologické morfologie s testy pro samostudium připravený pracovníky HOK, Ústavu patologie, Dětské kliniky a III. interní kliniky ve spolupráci s dalšími pracovníky LF, FZV UP a projektového servisu UP
- Partner: Hematologie FN Ostrava
- Externí čeští posuzovatelé: Prof. M. Penka Brno, Dr. P. Kačírková Praha, prim. J. Voglová Hradec Králové
- Zahraniční posuzovatelé: prof. G. Zini Řím Itálie, prof. J. Hastka Heidelberg Německo a Dr. S. Mustjoki Helsinky Finsko

Struktura projektu - předměty

- Rozšíření výuky histologie a patologie
- Rozšíření výuky hematologie v rámci interny
- Speciální kurz pro předmět moderní diagnostika a léčba leukemií a lymfomů
- Speciální předmět mikroskopická morfologie v hematologii
- Hematologie pro zdravotní laboranty
- Během čtyř semestrů plánujeme proškolit 400 studentů

Časový plán

- Během roku 2009 a prvního pololetí 2010 připravit a validovat internetový portál
- V současnosti už probíhá proškolení prvních studentů v rámci předmětu Moderní diagnostika a léčba leukemií a lymfomů
- Součástí projektu je vydání skript „Elementární diagnostika hematologických chorob“
- 2010 až 2012 výuka, průběžně evaluace studenty a experty – úprava portálu podle výsledků a připomínek
- Finálně významná část výuky morfologie pro zdravotní laboranty a prakticky celá morfologie pro mediky cestou portálu

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Děkuji za pozornost!

Projekt CZ.1.07/2.2.00/07.0294
je spolufinancován
ESF a státním rozpočtem ČR.

